

WIJZIGING GR BSGR

Registratienummer: 23.107682

Aan De verenigde vergadering **Datum** 29 nov 2023
Van D&H **Datum** 17 okt 2023
Onderwerp Wijziging gemeenschappelijke regeling
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR)

"GOED WATERBEHEER LEGT
DE BASIS VOOR DE TOEKOMST
VAN ONS GEBIED."

Portefeuillehouder: Jan de Vries

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het ontwerp van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland;
2. Geen inhoudelijke zienswijze op de voorgestelde wijzigingen in te brengen.

Context

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Deels bevat de wetswijziging bepalingen die per 1 juli 2022 direct in werking zijn getreden, deels bepalingen die in de tekst van de GR zelf moeten worden uitgewerkt. Hiervoor geldt een overgangstermijn van twee jaar. Dat betekent dus dat de wijzigingen vóór 1 juli 2024 in de tekst van de GR moeten zijn verwerkt.

De gewijzigde regeling kan in het geval van de BSGR door het college worden vastgesteld, aangezien er aan de BSGR alleen collegebevoegdheden worden overgedragen. Wel is daar toestemming voor nodig van de VV. Dat was vóór de wetswijziging ook al het geval. De wijziging van de Wgr heeft als doel de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regeling en de kader stellende en controlerende rol van gemeenteraden in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken. Daarom is in artikel 61 van de Wgr nu een zienswijzeprocedure opgenomen.

Argumenten

1.1 Met de voorgestelde wijzigingen voldoet de GR aan de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen.

De wetswijziging dient voor 1 juli 2024 in alle gemeenschappelijke regelingen (GR-en) geïmplementeerd te worden. De BSGR is met dit voorstel op tijd om nog evt. wijzigingen door te voeren die vanuit de deelnemers worden voorgesteld.

1.2 De wetsaanpassing heeft tot doel de betrokkenheid van de algemene besturen te vergroten.

De wijziging van de Wgr heeft als voornaamste doelstelling de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van (in ons geval) de algemene besturen van de waterschappen. Belangrijkste wijzigingen zijn:

- Meer betrokkenheid van de algemene besturen van de waterschappen door inzet van de volgende instrumenten:
 - Mogelijkheid van een zienswijze bij treffen/wijzigen collegeregelingen
 - Reactie op ingediende zienswijzen ontwerpbegroting
 - Zienswijzen op andere besluiten dan alleen de ontwerpbegroting
 - Actieve informatieplicht van het bestuur
 - Mogelijkheid van het instellen van adviescommissies
 - Hanteren van langere termijnen P&C-cyclus
- Versterking positie rekenkamer(funcitie)
- Betrokkenheid ingezetenen en belanghebbenden bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid
- Verplichte afspraken rond evaluatie
- Verplichte opnemings van een uitgebreidere uittredingsregeling

Over deze onderwerpen zijn daarom artikelen in de nieuwe ontwerp-regeling opgenomen. Met name de verlenging van de zienswijzetermijn is van belang omdat het met 21 deelnemers regelmatig niet lukte om alle waterschappen tijdig een zienswijze op de ontwerp-begroting te laten indienen. De vergaderschema's van de verschillende waterschappen liepen te ver uiteen.

Deze wijzigingen moeten worden gezien in het geheel van de Wgr, waar als uitgangspunt geldt dat er sprake is van verlengd lokaal bestuur. Er moeten nauwe banden zijn tussen de Gr en de deelnemers. Dit komt nu al tot uitdrukking in o.a. de bestuurssamenstelling en de financiën (zienswijze door de VV van Rijnland en de raden van de deelnemende gemeenten op de begroting).

1.3 De GR mag pas worden gewijzigd na toestemming van de algemene besturen van de deelnemende waterschappen.

De dagelijkse besturen van de waterschappen bepalen met elkaar hoe invulling wordt gegeven aan de wijziging van de GR. Voordat zij dit kunnen doen, wordt een zienswijze gevraagd van de algemene besturen van de waterschappen. In het AB hWh mag pas vóór wijziging van de regeling worden gestemd, als de vertegenwoordiger daarvoor toestemming heeft van het algemeen bestuur van zijn/haar waterschap.

2.1 De wijzigingen zijn uitgebreid afgestemd met de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling.

Naar aanleiding van de wijziging van de Wgr per 1 juli 2022 is er vanuit de BSGR een voorstel gekomen voor de wijzigingen die in de tekst van de GR kunnen worden doorgevoerd. Dat voorstel is aan de hand van de handreiking van de VNG (zie bijlage) ambtelijk getoetst door een werkgroep waarin alle deelnemers waren vertegenwoordigd. De uitkomst daarvan is aan de BSGR toegezonden en daarna vertaald in een aangepast voorstel waarmee het bestuur van de BSGR inmiddels heeft ingestemd. De voorgestelde wijzigingen in de tekst van de Gr zijn puntsgewijs in de bijlage opgenomen.

Voor een uitgebreidere toelichting op bovenstaande wijzigingen wordt verwezen naar bijgaande brief van de BSGR van 11 september 2023, het concept van de tekst GR BSGR na verwerking van de aanpassingen en het was-woordt-overzicht.

Aan uw vergadering wordt voorgesteld om geen zienswijze kenbaar te maken aangezien het voorstel uitgebreid ambtelijk is afgestemd en ook in lijn is met hetgeen bij andere gemeenschappelijke regelingen, waarbij Rijnland is

aangesloten. Maar uiteraard kan uw vergadering daar anders in beslissen. In dat geval verzoeken wij u om eventuele zienswijzen aan ons kenbaar te maken zodat wij die ten behoeve van de definitieve besluitvorming inzake de gewijzigde gemeenschappelijke regeling bij het bestuur van de BSGR in kunnen brengen.

2.2 De wijzigingen leiden tot een verbetering van de regeling.

De beoogde effecten van de wetswijziging komen in de ontwerp-regeling terug. Hierboven is dat al uiteengezet zoals een versterking van de positie van de VV, een eenduidige vastlegging van de uittredingsbepalingen en de uitbreiding van de informatieplicht.

Risico's

1.1 Alle 11 deelnemers moeten instemmen met de wijziging van de GR.

Wanneer niet alle deelnemende waterschappen instemmen, kan de wijziging van de GR niet doorgaan. De kans daarop is klein want alle deelnemers zijn vanaf het begin betrokken geweest bij de gevolgen van de wetswijziging. Daarnaast spreekt het voor zich dat de GR aan de wettelijke voorschriften moet voldoen en is aanpassing van de regeling alleen al vanuit dat oogpunt noodzakelijk.

Vervolg

In de brief van de BSGR van 11 september 2023 wordt gevraagd om de bij de dagelijks besturen van de deelnemers ingebrachte zienswijzen binnen 8 weken na dagtekening van deze brief aan het bestuur van de BSGR te melden. D&H stelt het bestuur van de BSGR op de hoogte van het besluit in de VV. Vervolgens worden deze zienswijzen in de vergadering van het dagelijks bestuur van de BSGR van 15 februari 2024 behandeld, waarna de concept regeling eventueel wordt aangepast. Dit leidt dan tot een definitief voorstel van het bestuur van de BSGR aan de dagelijks besturen van de deelnemers om de regeling te wijzigen.

Voor een definitief besluit van de dagelijks besturen van de deelnemers om de regeling te wijzigen is toestemming van de algemeen besturen van de deelnemers vereist. Dit betekent dat uw vergadering nog voor een tweede keer in het proces tot wijziging van de regeling zal worden betrokken. Naar verwachting zal dat in de VV van april 2024 plaatsvinden.

Naar aanleiding van de wijziging van de Wgr per 1 juli 2022 is er vanuit de BSGR een voorstel gekomen voor de wijzigingen die in de tekst van de GR zouden kunnen worden doorgevoerd. Dat voorstel is aan de hand van de handreiking van de VNG (zie bijlage) ambtelijk getoetst door een werkgroep waarin alle deelnemers waren vertegenwoordigd. De uitkomst daarvan is aan de BSGR toegezonden en daarna vertaald in een aangepast voorstel waarmee het bestuur van de BSGR inmiddels heeft ingestemd. Door het Algemeen Bestuur van de BSGR wordt daarom nu aan ons college en aan de dagelijks besturen van alle andere deelnemers voorgesteld om de volgende wijzigingen in de tekst van de GR BSGR door te voeren:

1. aanscherping van afspraken over uittreding (artikel 9 lid 1 Wgr): in artikel 38 van de GR van de BSGR wordt vastgelegd wat de gevolgen zijn voor een deelnemer als deze uit het samenwerkingsverband wil vertrekken;
2. invoering van een zienswijzeprocedure omtrent besluiten (artikel 10 lid 5 en 6 Wgr): in artikel 40a van de GR BSGR wordt bepaald voor welke besluiten van de BSGR aan de algemeen besturen van de deelnemers een zienswijze gevraagd kan worden;
3. het opnemen van een bepaling met betrekking tot burgerparticipatie (artikel 10 lid 7 en 8 Wgr): omdat de BSGR een uitvoeringsorganisatie is en de beleidsvrijheid van de BSGR zeer beperkt is, is voor de redactie van de bepaling met betrekking tot burgerparticipatie (artikel 40c van de GR BSGR) aansluiting gezocht bij de tekst die ook wordt gehanteerd door Hecht, waarbij evenals bij de BSGR sprake is van zeer beperkte beleidsruimte.
4. het opnemen van een bepaling omtrent de evaluatie van de regeling (artikel 11a Wgr): evaluatie is niet verplicht. Er kan daarom ook besloten worden om niet te evalueren. In artikel 40b van de GR BSGR is daarom nu bepaald dat het algemeen bestuur van de BSGR kan besluiten het functioneren van de regeling te evalueren en welke procedure er dan wordt gevolgd.
5. het opnemen van een bepaling over actieve informatieplicht aan de deelnemers (artikel 17 lid 2 en 3 Wgr): aan deze actieve informatieplicht wordt uitwerking gegeven door in artikel 12 van de GR BSGR te bepalen dat voorafgaand aan de vergadering van het algemeen bestuur van de BSGR de stukken die in deze vergadering worden behandeld gelijktijdig met de verzending aan de leden van het algemeen bestuur van de BSGR, ook aan de dagelijks besturen en algemeen besturen van de deelnemers worden toegezonden.
6. betere aansluiting begrotingscyclus van de gemeenschappelijke regeling op de begrotingscyclus van de gemeente (artikel 34, 34b en 35 Wgr): financiële bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling zijn verplichte uitgaven voor een deelnemer aan een gemeenschappelijke regeling, die in de eigen begroting van de gemeente worden verwerkt. Het is de bedoeling van de nieuwe Wgr om de gemeenteraden meer tijd te geven en om beter aan te sluiten bij de gemeentelijke begrotingscyclus. Daarom worden de uiterste termijnen voor indiening van de kadernota en het toezenden van de ontwerpbegroting aan de deelnemers en het toezenden van de begroting aan Gedeputeerde staten aangepast. Deze verplichting vloeit rechtstreeks voort uit de wet maar dient ook in de tekst van de GR te worden vastgelegd. Artikel 31 van de GR BSGR is daarom aangepast.
7. verwijzing naar archiefverordening: in de tekst van de GR BSGR wordt nu verwezen naar de archiefverordening van de gemeente Leiden. Gebleken is echter dat de BSGR een eigen archiefverordening moet vaststellen. Daarom is nu van de gelegenheid gebruik gemaakt om ook de tekst van artikel 41 van de GR BSGR aan te passen. Deze wijziging heeft dus geen relatie met de wetwijziging van de Wgr.

Overige bijlagen:

1. Brief van de BSGR van 1 september 2023 aan de deelnemende colleges;
2. Geconsolideerde tekst GR BSGR na verwerking aanpassingen;
3. Overzicht was-wordt aanpassingen tekst GR BSGR naar aanleiding van aanpassing Wgr;
4. Handreiking VNG.

